

FYLKESMANNEN I AUST-AGDER

Hjemmeside: <http://fylkesmannen.no/AA> E-post: postmottak@fmaa.no

Det Kongelige Landbruks-
og matdepartement
Postboks 8007 Dep

0030 Oslo

Deres ref.
/ 06.07.2005

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2005/3228 / JAK
Ark. nr. 530

Dato
28.09.2005

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSKRIFT OM BÆREKRAFTIG SKOGBRUK

Fylkesmannen i Aust-Agder har i brev av 06.07.2005 mottatt høringsutkast til ny forskrift om bærekraftig skogbruk til uttalelse fra Landbruks- og matdepartementet. Utkastet inneholder også bestemmelser om tiltak mot skader på skogen.

Bakgrunn

Stortinget vedtok i vår en ny skogbrukslov. Det var flertall for å innføre en hjemmel om miljøforskrift. Jf. også vår høringsuttalelse til skogbruksloven av 08.03.2004. Det er departementets vurdering at den nye skogbruksloven bør suppleres med en forskrift som setter minimumsrammer for miljøhensyn. En slik forskrift skal imidlertid ikke føre med seg nye byrder for skogeiere som aktivt følger næringens eget arbeide med miljøsertifisering. Disse vil automatisk tilfredsstillende forskriftens krav. Forskriften er delt inn i tre hovedkapitler foruten et om innledende og et om avsluttende bestemmelser. Kapittel 2. tar for seg Miljøhensyn (miljøforskrift), kapittel 3. er om krav til foryngelse etter hogst og kapittel 4. er om tiltak mot skader på skog. (Den gamle "Forskrift om tiltak mot innsektskader m.v. på skog", fastsatt 7. april 1997).

Fylkesmannens merknader

De viktigste punktene i den nye forskriften er:

- Nygrøfting av myr og sumpskog med sikte på skogproduksjon blir forbudt
- Skifte av treslag i edellauvskog kan bare skje etter godkjenning fra kommunen
- Bruk av utenlandske treslag kan bare skje etter kommunens godkjenning
- Kjøreskader etter skogbrukstiltak skal utbedres så snart som mulig etter avsluttet drift
- Ved hogst i kantsoner mot vann og vassdrag og mellom skog og annen mark skal kantsonens økologiske funksjon opprettholdes
- Bestemmelser om krav til tilfredsstillende foryngelse
- Tiltak mot skade på skogen

Generelt

Det er foretatt en betydelig forenkling og rasjonalisering ved å slå sammen 3 forskriftssett til ett enkelt om bærekraftig skogbruk. Faglig sett inneholder ikke utkastet til forskrift krav til **miljøhensyn** eller skogbehandling utover en konkretisering av gjeldende praksis i et vanlig drevet skogbruk etter

Levende Skog standardene. Det er slik sett lagt vekt på Stortingets merknader ved behandling av ny lov om skogbruk. Det er også forsøkt å lage en forskrift som tilfredsstillende minstekrav til miljøhensyn. I tillegg skal den fungere som et sikkerhetsnett uten å svekke næringas motivasjon for frivillige miljøhensyn.

I forskriften er det inntatt en tabell som angir bestemmelser om nedre grense for **tilfredsstillende foryngelse** etter bonitet og treslag. Fylkesmannens vurdering er at disse grenseverdiene ikke er strengere enn det en må forvente dersom en skal etterkomme kravene til langsiktig ressursforvaltning og et bærekraftig skogbruk.

Kapittelet om **"tiltak mot skader på skog"** er i all hovedsak i samsvar med gjeldende bestemmelser. Det er nyansert i forhold til hensynet til biologisk mangfold, men det er fortsatt med klare intensjoner om å bufre tilstrekkelig mot fare for oppformering og sverming av skadegjørende insekter på skog.

Spesielle merknader

I § 2-3 avsnitt 7, 2 ledd heter det: **"Skifte av treslag i edellauvskog** kan berre skje etter godkjenning av kommunen". På Sørlandet vokser det mye eik på de svake bonitetene F8 og F11. Dette er typiske furuboniteter som kunne gitt kvalitetsvirke av furu. Produksjonen av eik på disse lavproduktive arealene blir vesentlig energi- og massevirke da marka er altfor dårlig til å gi kvalitetsvirke av eik. Årsaken til at eika dominerer på disse arealene i dag er at det tidligere har vært furuskog med noe undervegetasjon av eik. Furu er hogd og den nye gode lystilgangen har medført at buskformen av eika har tatt overhånd, slik at ny naturlig foryngelse av furu er umuliggjort. For å få tømmer av edellauvskog må boniteten være god. På de lavere bonitetene er det svært uheldig med krav om nytt edellauvskogomløp fordi edellauvtrærne ikke trives og dermed heller ikke utvikler seg verken som interessant trevirke eller til noe stadium som beriker det biologiske mangfold. På middels bonitet passer for eksempel bjørk bedre. På lavproduktiv mark er det furu som er best egnet.

Forskriften bør derfor harmoniseres med Levende skog standardene, for eksempel standardområde "Hogstformer" der det heter:

"Lukkede hogstformer skal brukes der det er egnet for å oppnå ny foryngelse med edellauvskog. Det skal normalt ikke skje treslagsskifte i edellauvskog, med unntak av svake og midlere boniteter av eikeskog".

Fylkesmannen i Aust-Agder vil foreslå følgende formulering til forskriftens nevnte ledd:

"Skifte av treslag i edellauvskog med unntak av eikeskog på bonitet F11 og lågare, kan berre skje etter godkjenning frå kommunen".

I følgebrevet til høringen blir en bedt om å uttale seg om faguttrykkene i forskriften trenger nærmere definisjoner og forklaringer. Det er kommunene som har hovedansvaret for å forvalte forskriften. Selv om kravet til fagkompetanse nå er fraveket for de kommunalt ansatte, må en både forvente å forutsette en fagkompetanse som kan håndtere alle bestemmelsene dersom det i det hele skal være mulig å utføre en tilfredsstillende jobb som kommunal skogbruksmyndighet. I uttalelsen til ny skogbrukslov påpekte Fylkesmannen betydningen av å opprettholde en kvantitativ og kvalitativ fagkompetanse til å følge opp den nye skogbruksloven. Innføring av en forskrift om bærekraftig skogbruk forsterker ytterligere behovet for tilgjengelig fagkompetanse i kommunene.

Konklusjon:

Fylkesmannen i Aust-Agder slutter seg i all hovedsak til forslaget til Forskrift om bærekraftig skogbruk. Fylkesmannen viser spesielt til merknaden om treslagsskifte i edellauvskog og anbefaler denne lagt til grunn i det videre arbeid med forskriftsteksten.

Med hilsen

Etter fullmakt

Leif Løhaugen
landbruksdirektør

Jens Arild Kroken
fylkesskogmester